

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

31 Aralık 2019

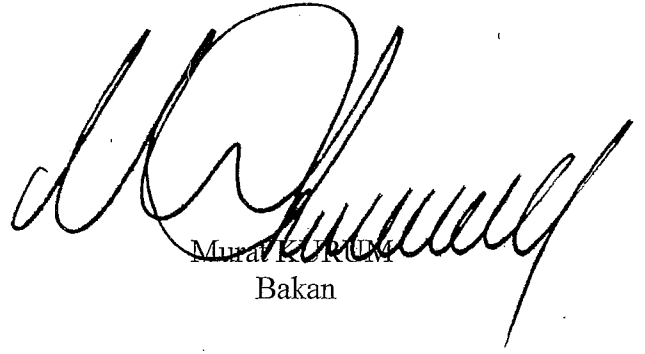
Sayı : 30824082/610- **310386**
Konu : Yazılı soru önergeleri

.../.../2019

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

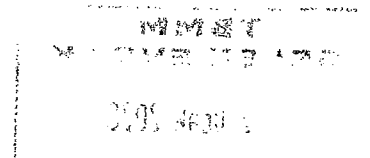
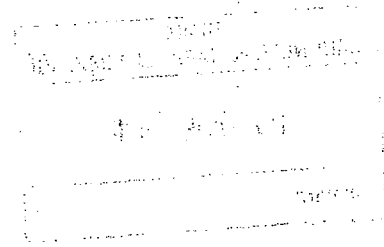
Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları, Bakanlığımıza geliş tarih-sayıları ile konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EKLER:

- Liste (9 Adet- 9 Sayfa)
- Cevap yazısı (82 Adet, 136 Sayfa)

**TRABZON MİLLETVEKİLİ
SAYIN AHMET KAYA'NIN
TBMM 7/3204 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Karadeniz kıyılarımızda yer kazanmak amacıyla yapılan ve bitmek bilmeyen deniz dolgularından biri de Trabzon Büyükşehir Belediyesi ve TOKİ ortaklığında Gülcemal Projesi kapsamında Ortahisar ilçemizin Beşirli-Toklu sahilinde yapılmaktadır.

Elbette deniz kıyılarında halkın gezebileceği, dinlenip eğlenebileceği, denizle buluşacağı alanlar için düzenleme çalışmaları gereklidir ve yapılmalıdır.

Ancak bu çalışmalar akla, bilime, yasa ve yönetmeliklere uygun olmalı; rant elde etmek amacıyla bilinen mühendislik uygulamalarından uzak ve doğanın dengesini bozacak şekilde olmamalıdır.

Trabzon'da, Büyükşehir Belediyesi ve TOKİ ortaklığıyla yapılan Gülcemal Projesi ile ilgili olarak alanlarında uzman kişi ve kurumlarca yapılan tespitlerde "hafriyat toprağı inşaat ve yıkıntı atıkları kontrolü yönetmeliğinin 13, 14 ve 26. Maddelerine aykırı işlemlerin yapıldığı belirtilmiştir.

Başta Ziraat Mühendisleri Odası ve İnşaat Mühendisleri Odası olmak üzere birçok sivil toplum örgütü, deniz dolgusunun su emme ve çözünme değerleri düşük olan, kati surette kirletici madde içermeyen ve deniz suyunda çözülmeyen malzemeler kullanarak yapılması gerektiğini, verimli tarım topraklarının dolgu malzemesinde kullanılmak sureti ile heba edildiğini ve en önemlisi de mühendislik açıdan deniz dolgusu için uygun olmayan malzeme kullanımının ileride çökmelere ve telafisi mümkün olmayan zararlara yol açabileceği şeklinde ciddi uyarılarda bulunmuştur. Buna göre;

1-Gülcemal Projesi kapsamında gerçekleştirilen dolgu çalışması "HAFRIYAT TOPRAĞI, İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARININ KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ" 13,14 ve 26. Maddelerine uygun olarak mı yapılmaktadır? Bakanlığınız bu konuda gerekli kontrol ve denetimleri sağlamış mıdır?

2-Gülcemal Projesi başta olmak üzere bölgedeki deniz dolgusu projeleri bakanlığınızca denetlenmekte midir? Denetimlerinizde tarım topraklarının dolgu malzemesi olarak kullanımına rastlandı ise ne gibi önlemler alınmış, yaptırımlar uygulanmıştır?

3-Beşirli-Toklu sahilimizde yapılmakta olan deniz dolgusu ile ilgili uzman kişilerin iddialarını değerlendirerek bölgede bir inceleme yapılması düşünülmekte midir? Yapacağınız inceleme sonuçlarını kamuoyu ile paylaşacak mısınız?

CEVAPLAR:

1-Trabzon Valiliğince verilen "ÇED gerekli Değildir Kararına" esas teşkil eden Proje Tanıtım Dosyasında, proje kapsamında yapılacak toplam 230.5 hektarlık proje alanında, 87.1 hektarlık dolgu alanında, maximum 18m derinliğe kadar dolgu yapılacak olup, yaklaşık 1.425.600 ton dolgu malzemesinin kullanılacağı, ihtiyaç duyulan dolgu malzemesinin il sınırları içerisinde

bulunan ruhsatlı taş ocaklarından ve il sınırları içerisinde oluşan inşaat kazı çalışmalarından çıkan hafriyat toprağından karşılanacağı, dolgu alanında uygun görülen malzemeler gerek belediyenin bünyesinde bulunan kamyonlarla gerekse de inşaat firmalarının kamyonları ile dolgu alanına nakledileceğı belirtilmektedir.

18.03.2004 tarih ve 25406 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinde” hafriyat toprağının tanımı “İnşaat öncesinde arazinin hazırlanması aşamasında yapılan kazı ve benzeri faaliyetler sonucunda oluşan toprak” şeklinde tanımlanmış olup, Yönetmeliğin Ek-1 listesinde; hafriyat faaliyetleri sonucu oluşacak hafriyat atıklarının bileşenleri “ Bitkisel Toprak, Toprak , Kum, Çakıl, Taş, Kil” olarak belirlenmiştir. Gülcemal Dolgu Sahasına dökülen toprak, yasal olarak 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununa göre usulünce tarım dışı kullanım izinleri alınmış imar sahaları içinde inşaat kazı faaliyetleri esnasında ortaya çıkan hafriyat topraklarıdır. 10.07.2019 tarih ve 30827 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7181 sayılı Tapu Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda; mevzuatlara uygun olarak ilan edilen Köy Yerleşik Alanlarında 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunundan muaf tutulmuştur. Dolayısıyla yürürlükte olan mevzuat hükümlerine göre tarım arazisi sayılan hiçbir alanda izinsiz kazı ve dolgu faaliyetinde bulunulamaz. Bu zamana kadar tarım arazilerinden dolgu amaçlı toprak alınımına yönelik herhangi bir özel izin alınmamıştır. Söz konusu dolgu alanına, Bakanlığımız Trabzon Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından muhtelif zamanlarda denetimler yapılmıştır ve yapılmaya da devam etmektedir. Yapılan denetimlerde; yukarıda bahsi geçen Yönetmeliğin 13, 14 ve 26. maddelerinde belirtilen hususlara aykırı bir duruma rastlanılmamıştır.

2- Trabzon Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü teknik elemanları tarafından her yıl Valilik Oluru ile hazırlanan yıllık denetim programı kapsamında İl’de Gülcemal Projesi başta olmak üzere deniz dolgu projelerine 2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında denetimler yapılmaktadır. Denetimler esnasında, 1.maddede de bahsedildiğı üzere Gülcemal Dolgu Sahasına dökülen hafriyat toprağının, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununa göre usulünce tarım dışı kullanım izinleri alınmış imar sahaları içinde gerçekleştirilen inşaat kazı faaliyetleri esnasında ortaya çıkan hafriyat topraklarının olduğu gözlemlenmiştir.

3-Gülcemal Projesi ile ilgili olarak Rekreasyon alanının dolgu kısmı için öncelikle alanın batimetrik haritası hazırlanmış ve deniz sondajları alınmıştır. Bu duruma göre yaklaşık -10 kotlarının dolgu için uygun olduğu belirlenmiş, ön tasarım yapılarak İTÜ Deprem Mühendisliği ve Afet Yönetim Enstitüsüne gönderilmiştir. Söz konusu üniversitede sahilde bulunan menfezlere vadiden gelen sediment ile dalgaın getirdiğı sedimentin analizi yaptırılmıştır. Yapılan modelleme ile dolgunun şekli netleştirilmiştir.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile yapılan ikili çalışmalarla dolgu koruma alan projesi ile kullanılacak antifer bloklarının tipi belirlenmiştir. Proje çalışmaları tamamlanmış olup Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından 2020 yatırım programına alınmıştır.

Bakanlığımızca 2872 sayılı Çevre Kanunu kapsamında 2020 yılı denetim programı doğrultusunda Gülcemal Dolgu Sahası ile ilgili denetimlerimiz devam edecektir.